

J. N. Hansen: Jeg vil blot bemærke, at fordi Embedsmændene kunne, naar de ville, meddele deres Erklæringer, er det netop ligefrem klart for Alle, at de kun ville meddele dem i saadanne Tilfælde, hvor det maa være Ansøgerne mindre om at gjøre at faae dem at see, og at det derfor just i de Tilfælde, hvor Embedsmanden ikke vil fremvise dem, maa meest interessere Ansøgerne at faae dem at see. Naar en Embedsmand to, tre Gange viser Ansøgeren sin Erklæring, men den fjerde Gang siger: „Nei, min gode Mand, den kan Du ikke faae at see,“ saa er Mistilliden der. Jeg troer derfor, at ogsaa for den enkelte Embedsmand, der som oftest meddele sin Erklæring, vil det være rigtigt, at han ikke kommer i den Fristelse at kunne inddrage sig i et enkelt Tilfælde at meddele sin Erklæring, og i denne Fristelse kommer han, naar han kan undlade det. Med Hensyn til, hvad jeg ansøgte om, at den ærede Rigsdagsmand havde i forrige Session sagt, at endeel af de afgivne Erklæringer vare upaalidelige, da stemmer hans Oplysning idag fuldkommen med, hvad jeg bemærkede, han havde sagt. Han gav nemlig kun den Oplysning, at han meente, at Erklæringerne vare upaalidelige, forsaavidt de vare mere fordeeltagte, end de overeensstemmende med Sandheden burde være. Det er ganske rigtigt, at han ansøgte dette; men naar han talte saaledes om Embedsmændene, at de overfor Regjeringen fremstille Sagen i et skjønere Lys for Ansøgerne, end Sandheden ligefrem medfører, vil jeg troe, at det var overmaade ønskeligt for Regjeringens Skyld; hvis Lovforslaget skulde bevirke, at Erklæringerne ikke bleve saa fordeeltagte. Ere de allerede altfor fordeeltagte, maa man slutte, at disse Embedsmænd ere nogle overordentlig svage Mænd. Han henviste til den almindelige menneskelige Strøbelighed, men saa strøbelige troer jeg dog ikke, at Menneskene i Almindelighed ere, at, naar de under Embedsbed skulle afgive Erklæringer, de da i de fleste eller blot i flere Tilfælde afgive altfor fordeeltagte Erklæringer. De, som ville modsætte sig denne Lov, komme bestandig i deres Grunde til at motivere imod sig selv; thi hvorledes de end vende og dreie det, ere de Grunde, de anføre mod Loven, ligefrem til Indtægt for, at Loven bør udkomme. Den

ærede Rigsdagsmand har ikke saameget idag som sigt, da Sagen var før, gjort sig Umage for at bekæmpe den; men jeg tør sige, at Enhver, der læser efter, vil see, at alle hans Udtalelser mod den ere ligesaa mange Ubefalinger for den. Naar den ærede Rigsdagsmand talte om de Ulemper, der kunde flyde af, at Ansøgerne bleve bekendte med Ting, der ikke ligefrem vedrørte Sagen, men som dog maatte anføres i Erklæringerne, gif han igjen et Skridt videre, hvad jeg maa bede Thinget lægge Mærke til. Forrige Gang sagde nemlig den ærede Rigsdagsmand, at flere Embedsmænd kunde lade indflyde Noget, der ikke stod i Forbindelse med Sagen; men denne Gang sagde han, at Embedsmændene kunde være forpligtede til at indføre flere Ting, som ikke vedkom Sagen. Jeg tør ikke dømme derom; den ærede Rigsdagsmand maa kjende, hvorvidt de ere forpligtede dertil eller ikke; men naar man hører, at de ere forpligtede til at omtale Ting, som ikke staae i Forbindelse med Sagen, hvorvidt f. Ex. den eller den Mand har en autoritetsfridig Tendants, er farlig for Embedsmændene, foresøger at staae paa egne Been, eller hvorvidt han gaaer efter Amtmanden, Byfogden eller Herredsfogden, som denne vil — det maa vel være saadanne Ting, den ærede Rigsdagsmand sigtede til, at de vare forpligtede at meddele — saa seer man ogsaa her, at det er en ny Grund for Loven, en ny Grund for, at den Vedkommende faaer en Ret til at see, hvorledes han stillres i Erklæringerne for Regjeringen, for at han dog kan sættes istand til, om ikke anderledes, saa dog offentlig at kunne forsvare sig. — Hvad angaaer Redactionen af Endringsforslaget, navnlig hvorvidt det passer i Lovforslaget, da er jeg enig med den ærede Secretair (Barfod). Hans Bemærkninger vare fuldkommen grundede, og jeg finder det aldeles rigtigt, at der gjøres opmærksom paa den stedsfindende Mangel. Det er en complet Mangel, og det undrer mig kun, at den ærede Forslagsstiller siger, at det er saa simpelt at rette; thi naar det virkelig er Tilfældet, hvorfor har han da ikke strax skrevet Forslaget rigtigt, da han stillede det? Det forekommer mig, at jo simplere det er, desto forunderligere er det, at han ikke strax har gjort det rigtigt.